

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2020/1954**z dnia 14 maja 2020 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Chemikaliów (ECHA) za rok budżetowy 2018**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Chemikaliów za rok budżetowy 2018,
 - uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
 - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0063/2020),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z zestawieniem dochodów i wydatków⁽¹⁾ ostateczny budżet Europejskiej Agencji Chemikaliów (zwanej dalej „Agencją”) na rok budżetowy 2018 wyniósł 118 760 709 EUR, co stanowi wzrost o 7,45 % w porównaniu z 2017 r.; mając na uwadze, że około 72,47 % budżetu Agencji pochodzi z opłat i należności, a 26,18 % z wkładów Unii i państw trzecich⁽²⁾;
- B. mając na uwadze, że w swoim sprawozdaniu dotyczącym rocznego sprawozdania finansowego Agencji za rok budżetowy 2018 (zwanym dalej „sprawozdaniem Trybunału”) Trybunał Obrachunkowy (zwany dalej „Trybunałem”) stwierdził, iż uzyskał wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Agencji jest wiarygodne oraz że transakcje leżące u jego podstaw są legalne i prawidłowe;

Zarządzanie budżetem i finansami

1. wzywa do przyznania Agencji, jako jednej z agencji Unii odpowiedzialnych za ocenę produktów regulowanych, wystarczających środków finansowych, by mogła wykonywać swoje zadania;
2. zauważa z zadowoleniem, że wysiłki związane z monitorowaniem budżetu w ciągu roku budżetowego 2018 doprowadziły do osiągnięcia wskaźnika wykonania budżetu w wysokości 99,92 %, co oznacza wzrost o 1,25 % w porównaniu z rokiem 2017; zauważa ponadto, że wskaźnik wykonania środków na płatności wyniósł 87,04 %, co oznacza spadek o 0,59 % w porównaniu z rokiem 2017;
3. podkreśla, że Agencja jest częściowo finansowana z opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa, które zwracają się o rejestrację chemikaliów zgodnie z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1907/2006⁽³⁾; zauważa, że obowiązujące opłaty zależą od wielkości przedsiębiorstw i ilości zarejestrowanych chemikaliów; zauważa, że Agencja stwierdziła, iż około 52 % przedsiębiorstw nieprawidłowo zadeklarowało swoją wielkość, co powoduje niższe opłaty; podkreśla, że ustalenie to świadczy o ograniczeniach systemu, który w nadmiernym stopniu opiera się na deklaracjach samych wnioskodawców; zauważa, że Agencja wystawiła dotychczas faktury korygujące opłaty rejestracyjne i faktury dotyczące opłat administracyjnych w łącznej wysokości 17,9 mln EUR oraz poczyniła znaczne postępy w odzyskiwaniu nienależnych ulg w opłatach i pobieraniu zaległych opłat administracyjnych; odnotowuje jednak, że wciąż konieczna jest dalsza szeroko zakrojona weryfikacja, a kwota pozostałych niezbędnych korekt opłat na koniec 2018 r. była jeszcze nieznaną; wzywa Agencję do wprowadzenia równie

⁽¹⁾ Dz.U. C 120 z 29.3.2019, s. 209.

⁽²⁾ Dz.U. C 120 z 29.3.2019, s. 212.

⁽³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielenia zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającej dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającej rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).

szczegółowych weryfikacji *ex ante* w celu zminimalizowania ryzyka składania fałszywych deklaracji przez wnioskodawców; apeluje ponadto do krajowych organów egzekwowania prawa o usprawnienie systemów weryfikacji i publikacji ilości chemikaliów zgłaszanych przez przedsiębiorstwa; wzywa Agencję, aby poinformowała organ udzielający absolutorium o pracach i osiągnięciach dotyczących dalszego ograniczenia znacznych zaległości w zakresie weryfikacji oraz do przeprowadzenia korekt opłat i odzyskiwania nieuiszczonych opłat; wzywa Komisję, by zaproponowała środki w celu rozwiązania tej sytuacji, aby uniknąć nadużyć finansowych w deklaracjach wielkości wnioskodawców oraz aby umożliwić Agencji planowanie budżetu na stabilniejszej podstawie;

4. zauważa, że opłaty wnoszone przez przedsiębiorstwa znacznie się różnią w poszczególnych latach, w związku z czym Agencja nie jest w stanie wiarygodnie oszacować konieczności udzielenia dotacji wyrównawczej z budżetu Unii, co utrudnia planowanie budżetowe; apeluje o dialog dotyczący sposobu reformy mechanizmu finansowania Agencji w celu uczynienia go zrównoważonym;
5. zauważa, że dochody Agencji pochodzą zarówno z opłat, jak i należności wnoszonych przez przedsiębiorstwa, a ponadto otrzymuje ona dotację wyrównawczą z budżetu Unii; zauważa z niepokojem, że zgodnie ze sprawozdaniem Trybunału po wygaśnięciu w maju 2018 r. trzeciego terminu rejestracji przewidzianego w rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006 począwszy od 2019 r. dochody z opłat i należności prawdopodobnie znacznie spadną; zaznacza, że istnieje zatem ryzyko, iż sytuacja, w której wydatki są stosunkowo niezmiennie, a przychody znacznie mniej przewidywalne, będzie miała negatywny wpływ na działalność Agencji i wykonanie przez nią budżetu; podkreśla konieczność wprowadzenia nowego, realistycznego i gruntownego modelu finansowania, na temat którego, zgodnie z odpowiedzią Agencji, rozpoczęła ona rozmowy z Komisją; wzywa Agencję do informowania organu udzielającego absolutorium o postępach w tym zakresie;

Wyniki

6. zauważa, że – w świetle uwag i zastrzeżeń organu udzielającego absolutorium dotyczących potrzeby opracowania kluczowych wskaźników efektywności, które będą bardziej ukierunkowane na wyniki i skutki oraz uwzględnią ocenę wartości dodanej działań Agencji przy przeglądzie ogólnego systemu zarządzania wynikami – w 2018 r. Agencja zmieniła model zarządzania wynikami w odniesieniu do programu prac na 2019 r. w celu lepszego określenia skutków i wyników pracy; zauważa, że w programie prac na 2019 r. Agencja podaje obecnie rodzaj wskaźnika (skutek, wynik, produkt, wkład) i zaprzestała stosowania tego samego rodzaju wskaźników w odniesieniu do różnych rodzajów pracy, a zamiast tego określiła kluczowe wskaźniki efektywności dostosowane do danego procesu związanego z działalnością;
7. zauważa, że pomimo ryzyka i ograniczeń w niektórych obszarach Agencja osiągnęła 58 z 69 celów dotyczących kluczowych wskaźników efektywności; wzywa Agencję do dążenia do osiągnięcia 100 % celów dotyczących kluczowych wskaźników efektywności;
8. zauważa, że Agencja zakończyła fazę rejestracji na mocy rozporządzenia (WE) nr 1907/2006, nie powodując zakłóceń na rynku, oraz że wsparła przedsiębiorstwa w przygotowaniu i rejestracji 28 357 dossier;
9. zauważa, że Agencja w dalszym ciągu dzieli swoje zdolności w zakresie audytu wewnętrznego z Agencją Europejskiego Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej oraz ściśle współpracuje z innymi agencjami, w tym w drodze wspólnych usług w ramach sieci międzyagencyjnej oraz wspólnego korzystania z zasobów na podstawie protokołów ustaleń; pochwała tę współpracę jako przykład godny naśladowania przez inne agencje; zachęca Agencję do poszukiwania dalszych i szerszych płaszczyzn współpracy z agencjami Unii; zachęca Agencję, by w przypadku pokrywających się zadań rozpoczęła dyskusję na temat wspólnego wykorzystywania zasobów z innymi agencjami prowadzącymi podobną działalność;
10. zauważa na podstawie sprawozdania Trybunału, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia na realizację umowy ramowej o świadczenie usług infrastruktury informatycznej pięć przedsiębiorstw przedstawiło oferty o wartości od 10 do 38,2 mln EUR oraz że Agencja udzieliła zamówienia na realizację umowy ramowej o wartości 30 mln EUR oferentowi, który złożył ofertę o wartości 12 mln EUR; zauważa jednak, że znaczna różnica pomiędzy wartością umowy a rzeczywistą ofertą budzi wątpliwości co do należytego zarządzania finansami; zauważa, że z odpowiedzi Agencji wynika, iż pierwotnie oszacowała ona wartość zamówienia zgodnie z wydanym przez Komisję *Vademecum* zamówień publicznych; zauważa, że Agencja wybrała procedurę konkurencyjną z negocjacjami, aby zachęcić do jak największej konkurencji w celu uzyskania najlepszej relacji jakości do ceny; apeluje do Agencji, by stosowała rygorystyczne zasady zarządzania finansami w przypadku zamówień na usługi informatyczne;
11. zachęca Agencję do dalszej cyfryzacji świadczonych usług;
12. przypomina, że Agencja przewodzi działaniom organów regulacyjnych we wdrażaniu ustawodawstwa Unii w dziedzinie chemikaliów z korzyścią dla zdrowia ludzkiego i środowiska oraz innowacyjności i konkurencyjności; zauważa, że Agencja pomaga przedsiębiorstwom w zachowaniu zgodności z ustawodawstwem Unii w dziedzinie chemikaliów, promuje bezpieczne korzystanie z chemikaliów oraz dostarcza informacji na ich temat i zajmuje się substancjami potencjalnie niebezpiecznymi;

13. wzywa do udzielenia Agencji, jako jednej z agencji Unii odpowiedzialnych za ocenę produktów regulowanych, odpowiedniego finansowania, by mogła wykonywać swoje zadania;
14. przypomina, że rok 2018 był rokiem ostatecznego terminu rejestracji na mocy rozporządzenia (WE) nr 1907/2006; podkreśla, że Agencja otrzymała w 2018 r. 37 400 dossier, co stanowi wzrost o 135 % w porównaniu z rokiem 2017; wyraża uznanie dla sposobu, w jaki Agencja poradziła sobie z dramatycznym wzrostem rejestracji w poprzednim roku;
15. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz poprawy struktury organizacyjnej w 2018 r., których celem jest dalsze zwiększenie wydajności dzięki lepszemu powiązaniu i koordynacji poszczególnych zadań; stwierdza, że Agencja zdołała zrealizować zdecydowaną większość jej celów;
16. wzywa Agencję, aby poinformowała organ udzielający absolutorium o środkach podjętych w odpowiedzi na zalecenia z drugiego przeglądu rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 oraz aby zapewniła zgodność dokumentacji rejestracyjnej z przepisami;
17. wzywa do udzielenia informacji o stanie przygotowań prototypu bazy danych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE⁽⁴⁾, który ma zostać zaprezentowany na początku 2020 r.;
18. wzywa do udzielenia informacji o krokach podjętych przez Agencję w reakcji na ogólne sprawozdanie Komisji dotyczące wdrażania rozporządzenia REACH i zawarte w nim propozycje działań Agencji;

Polityka kadrowa

19. zauważa, że na dzień 31 grudnia 2018 r. plan zatrudnienia zrealizowano w 96,29 % – przyjęto 441 pracowników na czas określony, przy czym budżet Unii przewidywał 458 stanowisk dla pracowników na czas określony (w porównaniu z 460 zatwierdzonymi stanowiskami w 2017 r.); zauważa, że w 2018 r. Agencja zatrudniała ponadto 122 pracowników kontraktowych i 14 oddelegowanych ekspertów krajowych;
20. odnotowuje, że Agencja prowadzi politykę przeciwdziałania molestowaniu i wprowadziła odnośne wytyczne, które zostały zaktualizowane w 2018 r.; odnotowuje, że zorganizowała sesje szkoleniowe i umożliwiła korzystanie z poufnego doradztwa;
21. odnotowuje, że Agencja opublikowała na swojej stronie internetowej, w mediach społecznościowych i na stronie sieci agencji UE ogłoszenia o wolnych stanowiskach w celu dalszego nagłaśniania takich ogłoszeń; apeluje do Agencji, by opublikowała ogłoszenia o naborze na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO);
22. z zadowoleniem przyjmuje, że Agencja publikuje na swojej stronie internetowej życiorysy wszystkich członków zarządu i komitetów, w tym ich przewodniczących, którzy są pracownikami Agencji, dyrektora wykonawczego i wszystkich członków rady odwoławczej;
23. z zadowoleniem odnotowuje, że w 2018 r. osiągnięto dobrą równowagę płci w odniesieniu do stanowisk kierowniczych wyższego szczebla (4 mężczyźni i 3 kobiety), zauważa jednak, że nie osiągnięto jej w takim samym stopniu w odniesieniu do zarządu (15 mężczyzn i 21 kobiet);

Zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi oraz przejrzystość

24. zauważa, że według Agencji jej dochód z opłat przewidzianych w budżecie na 2018 r. stanowi 73 % całkowitego dochodu; odnotowuje godny naśladowania system Agencji w zakresie monitorowania konfliktów interesów i zapobiegania im, a także przyjmuje do wiadomości pogląd Agencji, że nie istnieje niebezpieczeństwo wystąpienia takich konfliktów ze względu na fakt, iż opłaty mają na celu pokrywanie kosztów i ze względu na regularną ocenę personelu Agencji zaangażowanego w procedurę opracowywania opinii w celu zapewnienia niezależności; zauważa, że Agencja z zadowoleniem przyjęłaby rozwiązanie, w którym Komisja pobierałaby opłaty w imieniu Agencji, co ułatwiłoby zarządzanie finansowe Agencji i pomogło zmniejszyć ryzyko niedoborów;
25. z zadowoleniem przyjmuje, że Agencja gromadzi corocznie aktualizowane deklaracje interesów od wszystkich pracowników i ekspertów zewnętrznych, z których każda jest publikowana na stronie internetowej Agencji;

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).

26. odnotowuje dalsze kroki podjęte w celu zwiększenia przejrzystości i ochrony sygnalistów; zauważa, że według Agencji wszystkie spotkania kadry kierowniczej wyższego szczebla z zainteresowanymi podmiotami są rejestrowane i publikowane na jej stronie internetowej, aby zapewnić pełną przejrzystość;

Audyt wewnętrzny

27. zauważa, że we wrześniu 2019 r. Agencja przyjęła i rozpoczęła wdrażanie polityki w zakresie newralgicznych funkcji, która pozwoliłaby na określenie newralgicznych funkcji, ich aktualizację i określenie odpowiednich środków mających na celu zmniejszenie ryzyka wystąpienia partykularnych interesów;
28. zauważa, że w 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie z audytu dotyczącego konfliktu interesów i etyki w Agencji oraz że we wrześniu 2018 r. Agencja przygotowała i omówiła plan działania dotyczący potencjalnych usprawnień, i że od połowy 2019 r. wszystkie działania zostały wdrożone;

Inne uwagi

29. odnotowuje, że po wybraniu nowego budynku i podpisaniu umowy najmu w 2017 r. w związku z wygaśnięciem poprzedniej umowy najmu w dniu 31 grudnia 2019 r. Agencja zaplanowała przeniesienie do nowej siedziby w Helsinkach w styczniu 2020 r.; zauważa, że w dniu 7 stycznia 2020 r. zakończono przeprowadzkę do nowej siedziby;
30. zachęca Agencję do dalszych pomiarów ewentualnego przyszłego spadku części dochodów w wyniku decyzji Zjednoczonego Królestwa o wystąpieniu z Unii Europejskiej; zauważa, że wpływ ten wydaje się ograniczony ze względu na fakt, że nie obowiązuje już przewidziany w rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006 wymóg rejestracji, który generował znaczne dochody z opłat;
31. wzywa Agencję, by położyła nacisk na rozpowszechnianie wyników swoich badań wśród obywateli oraz docierała do nich za pośrednictwem mediów społecznościowych i innych narzędzi komunikacji;
32. w odniesieniu do innych uwag towarzyszących decyzji w sprawie absolutorium, które mają charakter przekrojowy, odsyła do swojej rezolucji z dnia 14 maja 2020 r. ⁽⁵⁾ w sprawie wyników, zarządzania finansami i kontroli agencji.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0121.